

4.2 Wandbetimmering plaatsen

Materiaallijst

DREVEL

De diameter van de drevelpunt moet net iets kleiner zijn dan de spijkerkop.

RUBBER HAMER

Om de schrootjes op hun plaats te brengen, zonder het hout te beschadigen.

HANDZAAG

Gebruik een fijngetande zaag voor het afkorten van schrootjes.

DECOUPEERZAAG

Gebruik een fijngetand zaagblad. Eventueel kleefband aanbrengen op het schrootje, tegen splinteren.

CLIPS

Kies de clips in functie van de dikte van de schrootjes.

SCHROEFBOORMACHINE

Kies een boormachine die ook kan schroeven. De snoerloze modellen zijn bijzonder handig.

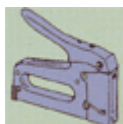
WATERPAS

Kies een model met 2 luchtballen, zodat u horizontaal en verticaal kunt meten.

KLAUWHAMER

Het aangewezen gereedschap bij het maken van een lattenwerk (om nagels in te kloppen of uit te trekken).

NIETMACHINE

De nietjes die ze kan bevatten, dienen lang genoeg te zijn (10 mm) om door de schroten te gaan.

WINKELHAAK

Dit instrument heeft een dubbele functie: helpen bij het aftekenen en controleren op haaksheid.

Algemeen

MATERIAAL

Een wandbetimmering wordt vervaardigd uit houten of kunststof schroten. Bij hout is er een veelheid aan soorten en decoratieve houttekeningen. Enkele voorbeelden: witte noordse den, rode noordse den, vuren en kastanje. PVC-schroten zijn doorgaans verkrijgbaar in bredere uitvoering en diverse tinten.

KWALITEIT

Ga ook na of de schrootjes voorgevernist zijn. Is dit niet het geval, dan zult u deze karwei achteraf nog moeten uitvoeren. Controleer het hout op de aanwezigheid van knoesten. Zo onderscheidt men bij de pin des landes: met knoesten ('tradition'), met kleine knoesten ('selection') en zonder knoesten.

HORIZONTALE PLAATSING

Schrootjes kunt u verticaal, horizontaal of diagonaal (en zelfs in visgraatmotief) plaatsen. Deze keuze zal het uitzicht van de kamer sterk beïnvloeden. De horizontale plaatsing wordt meestal toegepast op zolderkamers, en geeft aan de ruimte een lager en breder uitzicht.

VERTICALE PLAATSING

Een verticale plaatsing zal de ruimte hoger en smaller maken (tenzij de betimmering op het plafond wordt voortgezet). U kunt opteren voor schroten die de volledige hoogte van de wand in één lengte bestrijken (tot 2,7 m lang), dan wel kortere stukjes (bv. 0,85 m) als een puzzel in elkaar schuiven.

DIAGONALE PLAATSING

Een motief met diagonaallijnen of een visgraatmotief passen uitstekend in een modern interieur. Als u zo'n motief tot zijn recht wilt laten komen, mogen er geen openingen (vensters, deuren) in de muur voorkomen. Een diagonale plaatsing brengt meer zaagwerk mee alsook meer afval.

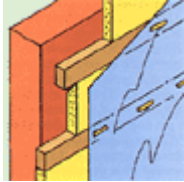
OMGEVINGSTEMPERATUUR

Hout is een levend materiaal. Leg daarom de schrootjes, minimum 4 dagen voor de plaatsing, in de ruimte waarin ze zullen worden aangewend (uit de verpakking). Dit geeft hen de kans zich aan te passen aan de kamertemperatuur en -vochtigheid, zodat ze minder gaan werken bij het aanbrengen ervan.

ONDERGROND

Als algemene regel geldt dat u de lambrizing niet rechtstreeks op de (zelfs vlakke) muur aanbrengt, maar dat u eerst een lattenwerk maakt waarop de schroten kunnen worden bevestigd. Op die manier vermijdt u rechtstreeks contact tussen de houten schrootjes en de muur.

Onderstructuur

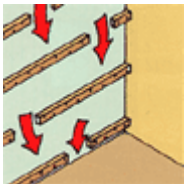

ISOLATIE

De spouw die zich tussen de muur en de lambrizing zal vormen, kan in het geval van een buitenmuur, benut worden om de isolatie te verbeteren. Zo kunt u glas- of steenwol tegen de muur aanbrengen, aangevuld met een dampscherm (in polyethyleen bijvoorbeeld).

LATTENWERK

De latten van de onderstructuur zullen horizontaal of verticaal, tegen de muur worden aangebracht, naargelang het gewenste motief van lambrizing (horizontaal, verticaal of diagonaal). Strijk ze wel eerst in met een houtbeschermingsmiddel (met preventieve en curatieve werking).

BEVESTIGING

De hart-op-hart afstand tussen de latten is 40 à 60 cm. Voorzie in het lattenwerk onderbrekingen zodat ventilatie achter de nieuwe wand mogelijk blijft. Bevestig de latten dan met stalen nagels, of bij voorkeur met schroeven en pluggen in de muur. Laat de nagels of schroeven verspringen (tegen splijten).

EXTRA LATTEN

Rond ramen en deuren zult u extra latten voorzien, zodat de schroten ook hierrond stevig kunnen bevestigd worden. Ook als u achteraf vrij zware zaken zou willen bevestigen (bv. een lavabo), brengt u op die plaatsen extra latten aan.

VLAKHEID

De voorkant van het lattenwerk dient uiteraard loodrecht te zijn en in één vlak liggen. Controleer met een recht aluminium profiel en een waterpas. Als de muur wat oneffen is, kunt u de oneffenheden wegwerken, hetzij sleuven uitschijven. Waar nodig brengt u blokjes hout aan tussen de latten en de muur.

Verwerking

AFKORTEN

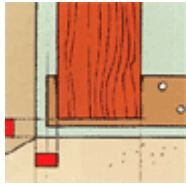
De schrootjes worden afgekort met de handzaag, de kapzaag of met de elektrisch aangedreven cirkel- en/of decoupeerzaag. Voor alle zekerheid, zult u de schrootjes één voor één afmeten en afkorten, zodat u steeds rekening kunt houden met eventuele onregelmatigheden of de aanwezigheid van vensters of deuren. Als u uitsparingen moet maken (rechthoekig of cirkelvormig) is het gebruik van de decoupeerzaag aangewezen. Neem een fijngetand zaagblad dat aangepast is aan de hardheid van het hout. Let op voor het maken van splinters. Soms is het nuttig kleefband aan te brengen op de plaats waar u de zaagsnede zal maken.

EERSTE SCHROOT

Schroten zijn relatief gemakkelijk te verwerken. Vertrek vanuit de hoek van de ruimte. Meet de benodigde lengte, kort af en breng de eerste schroot aan, evenwijdig met de muur. Eventueel schaaft u de tand van die eerste schroot weg. Laat enkele millimeters speling tussen het hout en

de muur.

BEVESTIGING

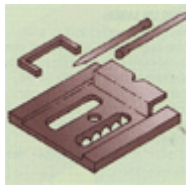
Dan kunnen de andere schrootjes worden bevestigd. Zorg ervoor dat de schrootjes de vloer niet raken. Bij een oneffenheid in de vloer, kunt u nog correcties aanbrengen. Trouwens, doorgaans zal de onderkant van de lambrizing afgewerkt worden met een plint, om onnauwkeurigheden te verdoezelen.

ONDERLINGE BEVESTIGING

Bij de plaatsing worden de schrootjes niet alleen op het onderliggend lattenwerk bevestigd maar ook onderling in elkaar geschoven. Naargelang het uitzicht van de verbinding, onderscheidt men V-schrootjes, sponning-schrootjes en schrootjes met losse veer. Klop de verbinding aan met een rubber hamer.

Bevestiging

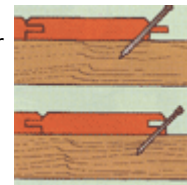

BEVESTIGINGSKEUZE

Bij de keuze van het bevestigingsmateriaal (nagels, clips, ...) houdt u rekening met twee elementen. Nageltjes, indien zichtbaar, kunnen het uitzicht schaden. Clips bieden bovendien de mogelijkheid om de lambrizing terug af te breken, zonder schade aan het hout.

SPIJKEREN

De schrootjes worden met de onderste lip aan de groefzijde vastgespijkerd met nageltjes zonder kop, doorgaans 20 mm lang, op het onderliggende lattenwerk. De nagels worden ingeklopt met behulp van een drevel, en helemaal weggestopt voor het oog, door de tand van het volgende schrootje.

DREVEL

Wanneer u een spijker gewoon inslaat met een kop van de hamer, dan loopt u de kans het hout te schenden. Gebruik daarom een drevel. De diameter van de drevelpunt moet net iets kleiner zijn dan die van de spijkerkop. Houd de drevel goed rechtop (eventueel extra kracht uitoefenen met een hamer).

CLIPS

In de plaats van spijkers kunt u ook metalen clips gebruiken. Hiermee loopt u geen enkel risico dat de lip van de schrootjes zou splijten. De clip wordt ingeschoven over de onderste lip aan de groefzijde van de schroot, en dan vastgespijkerd of -geschroefd of geniet op het lattenwerk.

STRIPS

De meest voorkomende onderlinge verbinding is de tand-en-groef verbinding. Om die verbinding extra te accentueren, kunnen tijdens de fabricatie de schrootjes worden afgekant. De opening tussen twee schrootjes wordt dan groter, en kan worden opgevuld met decoratieve (kleur)strips.

Afwerking

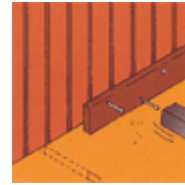

VERNISSEN

Als u geen voorgeverniste (en duurdere) schrootjes hebt gebruikt, is het sterk aan te raden ze na plaatsing te vernissen. Doet u dit voor de plaatsing, dan riskeert u toch het vernis hier of daar te beschadigen. U kunt ze kleuren dan wel de houttekening laten uitkomen met een kleurloze beits.

PLINTEN

De schrootjes worden nooit tot tegen de grond geplaatst. Voor een fraaie afwerking die ook eventuele onnauwkeurigheden kan verbergen, kiest u voor plinten die harmoniëren met de houtsoort van de lambrizing. In de hoeken, uitspringend of inspringend, zaagt u de plinten in verstek.

PLAFOND

Voor de afwerking tegen het plafond (ook hier liet u 2 à 3 mm tussenruimte) bestaat er een uitgebreide keuze aan decoratieve profielen. Ook hier geldt dat deze profielen een eenheid moeten vormen met de gebruikte lambrizing (en moeten eventueel ook gevernist worden).

HOEKPROFIELEN

Langs de zijkanten, tegen de aansluitende muren, voorziet u steeds een speling van 2 mm, om een probleemloze uitzetting van de schroten mogen te maken. Om deze openingen in de hoeken weg te stoppen, kunt u aansluitprofielen aanbrengen.

ONDERHOUD

De afwerking van de lambrizing zal ook het gemak van onderhoud mee bepalen. Vaak is de keuze om een lambrizing te plaatsen precies ingegeven door het aspect 'onderhoud' (u hoeft niet meer te veranderen van behang!). Het vuil wegnemen met een vochtige doek op geverniste schrootjes zal de klus wel klaren.

Pvc-Schroten

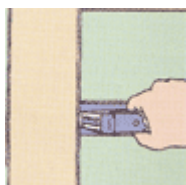

EIGENSCHAPPEN

Het voordeel aan PVC-schroten is dat ze, hans voor de meeste soorten, onontvlambaar, stabiel (vervormen niet) en ongevoelig voor rot en schimmel zijn. Omwille van het onderhoud worden ze vaak van een antistatische en kravaste toplaag voorzien.

VERZAGEN

Het verzagen van PVC-schroten kan zowel manueel geschieden (een gewone fijngetande handzaag volstaat) als met een elektrische zaag (bv. een decoupeerzaag of een cirkelzaag). Ook hier is de keuze van een aangepast zaagblad van het allergrootste belang.

BEVESTIGING

De klassieke en doorgaans beste plaatsingsmethode is het met nieten bevestigen van de PVC-schroten of -panelen op een houten lattenwerk, zoals dit voor houten schroten gebeurt. Let erop dat het lattenwerk enkele onderbrekingen vertoont, om ventilatie achter de wanden mogelijk te maken.

VERLIJMEN

Op een gezonde en effen ondergrond is het ook mogelijk de platen of schroten te lijmen. Kies dan wel een lijm die de kunststof niet kan aantasten. Een andere mogelijkheid is het rechtstreeks vastnieten op de ondergrond. Zulks kan enkel op bepaalde ondergronden, zoals gipskartonplaten.

